

Nederland is een bedrijf

'Lekker voorspelbaar', dacht de helft van mijn publiek tijdens de Big Improvement Day deze week misschien. En de andere

helft: 'Hoe haalt die man het in zijn hoofd?' Want mijn boodschap was dat we Nederland veel meer moeten gaan managen als een onderneming. En nee, dat is geen obligate noch een impertinente boodschap. Juist niet in deze tijd van politieke onrust en internationale bedreigingen. Als er één ding is dat ons sterk houdt en de boel bij elkaar brengt dan is dat volgens mij de creatie van groei en welvaart. Niet voor het geld, maar voor banen en een moderne, duurzame en open samenleving. En ja, daarvoor is het nodig dat we Nederland als een bedrijf gaan bekijken. Nu allerlei beleid inmiddels in Brussel en Frankfurt wordt bepaald, moeten we op nationaal niveau niet bang zijn om de zaken micro aan te pakken.

Wie bedrijfskunde of marketing heeft gestudeerd, voelt het lijstje al aankomen. En iedere succesvolle ondernemer herkent ze meteen.

Nederland moet zich als land sterk *positioneren* in de wereld. Als dé plek om te wonen, werken, investeren en om zaken te doen. Een land

met fantastische *producten* die met een strak georganiseerde handelsbevordering en concrete exportdoelstellingen aan de man gebracht worden. Een land met een *prijsniveau* dat de concurrentie aan kan, of het nu gaat om energiekosten of belastingen. Een land met personen die zich goed voelen, uitgedaagd en gewaardeerd worden. Een land met sterke (main)ports, niet alleen Schiphol en Rijnmond maar ook de data- en ict-hubs van Amsterdam tot Delfzijl. Met landelijke projecten die enthousiasmeren, zoals de World Expo 2025. En natuurlijk met Nederlands beroemde *publiek-private partnerships*.

Is dat plat? Is dat vies commercieel gedacht? Nee, dat is gewoon de schouders eronder en er wat moois van maken. Een land dat door zijn economie en manier van samenleven inspireert. In eigen huis en over de grens.

Hans de Boer

Voorzitter VNO-NCW

ISDS: niet blind tegen stemmen

- **Cijfers rechtvaardigen angst voor arbitrage niet**
- **Maar verbeteringen mogelijk als iedereen om tafel gaat**

Niet helemaal onverwacht heeft de publieksconsultatie over een arbitragevoorziening in het vrijhandelsverdrag met de VS een hoop negatieve reacties opgeleverd. De Europese Commissie overweegt nu de zogenoemde Investor to State Dispute Settlement (ISDS) te schrappen. Veel maatschappelijke organisaties hebben sinds het begin van de onderhandelingen een sfeer van wantrouwen en bijna-paranoia geschapen over ISDS. Onterecht, want er valt veel te bepraten over deze belangrijke clause.

Het probleem is dat de huidige discussie over een ISDS-regeling veel emotie oproept, die de cijfers vertroebelt. ISDS zorgt ervoor dat investeerders die in het buitenland onheus behandeld worden door de overheid hun zaak kunnen voorleggen aan een onafhankelijke internationale arbiter. Tegenstanders zeggen te vrezen dat bedrijven op deze manier het economisch beleid van overheden gaan bepalen, maar dat is rijkelijk overdreven. Wereldwijd zijn er in de afgelopen vijftig jaar 568 ISDS-zaken geweest waarvan er 85 in het voordeel van bedrijven zijn beslist. Als je dat aantal relateert aan het totale aantal buitenlandse investeringen in de wereld, met een waarde van 26.000 miljard dollar, is dat niet veel.

De ISDS is voor bedrijven een belangrijk onderdeel dat hen beschermt tegen een wispelturige overheid. Maatschappelijke organisaties die tegen een ISDS zijn, hebben verwoed actie gevoerd om tegenstemmen te organiseren. Er waren bijna 150 duizend reacties in de consultatie. Veel (georganiseerde) reacties van burgers waren vrijwel identiek en negatief van toon. Het Europese bedrijfsleven heeft bewust collectief gereageerd. De bijdrage van VNO-NCW staat bijvoorbeeld voor een achterban van 130 duizend bedrijven.

Het is jammer dat de discussie over ISDS met meer emotie dan feitenkennis wordt gevoerd. Er valt best wat te verbeteren aan het systeem, vooral op het gebied van transparantie, de mogelijkheid van een beroepsprocedure en een nieuwe gedragscode voor arbiters. Dat vindt ook de Europese Commissie. In plaats van principieel dit verdrag met ISDS af te keuren, zoals bijvoorbeeld europarlementariër Bas Eickhout doet, zouden alle partijen om tafel moeten om het best mogelijke verdrag te ontwerpen. ■

www.vno-ncw.nl/buitenlandsehandel

Bedrijfsleven wacht nieuw regeldoolhof

- EU laat lidstaten zelf beslissen over gemodificeerde gewassen
- Maar redenen om af te wijken van EU-beleid zijn veel te breed
- Bedrijfsleven krijgt zo te maken met wirwar van regelgeving

Wat zou er gebeuren als Brabants bier niet meer verkocht zou mogen worden in Amsterdam, Amersfoort en Drenthe omdat de mensen daar het gevoel hebben dat het productieproces niet helemaal klopt. En daar worden ze onrustig van. Wat als de Nederlandse overheid vindt dat elke stad zelf maar moet uitmaken wat gezond is en wat niet? Raar en niet eerlijk. Toch is dat wat de EU doet nu het Europees Parlement onder leiding van de liberale fractie heeft bepaald dat een individuele lidstaat genetisch gemodificeerde gewassen kan weigeren.

Het klinkt als een compromis, want er was al lang een patstelling over het al dan niet telen van gemodificeerde gewassen. Nu mag het, tenzij... Maar de EU heeft toch een interne markt? Dan is het tegen de logica om alle lidstaten zelf te laten beslissen of een gewas is toegestaan, zelfs als op Europees niveau al toestemming is gegeven. Voor een bedrijf is het zegel van goedkeuring, een zegel van 'ben benieuwd wat je tegenkomt' geworden. Er is nota bene een eurocommissaris aangesteld om onzinnige regelgeving te vermijden en nationale koppen op wetten tegen te gaan: Frans Timmermans. Voor bedrijven wordt het nu heel onoverzichtelijk. Wat mag je nu waar verkopen en wie gaat er eigenlijk over? En wat wordt het volgende onderwerp dat wordt veroordeeld tot een ondoorzichtig en duur doolhof van regelgeving? Hoewel deze aangepaste richtlijn helaas de enige uitweg lijkt om gemodificeerde gewassen in Europa te kunnen telen, is deze geenszins eenduidig en overzichtelijk. Een lidstaat mag op vrijwel elke grond goedkeuring weigeren. Ruimtelijke ordening, sociaal economische gevolgen of zelfs ethische bezwaren mogen allemaal redenen zijn om gemodificeerde gewassen te weigeren. Daarmee gaat de EU minstens twintig jaar terug in de tijd. ■

www.vno-ncw.nl/innovatie

WANDELGANGEN

KAMP WIL ALLE DUURZAME OPTIES OPENHOUDEN

Minister Kamp van Economische Zaken legt een aangenomen motie van GroenLinks en de ChristenUnie naast zich neer. Daarin vragen zij om af te zien van de besteding van subsidiegeld voor duurzame energieproductie in het buitenland. Zij vinden dat Nederland de doelstellingen op dit terrein in eigen land moet realiseren.

Kamp wijst er in zijn antwoord op dat Europese lidstaten die hun duurzame doelen niet halen en geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een deel van dat doel in het buitenland te realiseren, daarop 'aangesproken' zullen worden door de Europese Commissie. Met andere woorden: een boete krijgen. Volgens hem kan internationale samenwerking ook bijdragen aan de vervolmaking van de interne energiemarkt.

De minister gaat dus door met de voorbereiding hiervan, en belooft de optie alleen toe te passen als blijkt dat het 'onvermijdelijk' is om zo de doelstelling te halen. En dan zal hij er eerst over van gedachten wisselen met de Kamer.

Kamp: motief

DIJKSTRA

WANDELGANGEN

HOE DICHT MOET DE GASKRAAN?

PvdA-Kamerlid Jan Vos wil dat minister Kamp van Economische Zaken gaat onderzoeken wat de effecten zijn van het verder dichtdraaien van de gaskraan in Groningen. Zo moet onder meer duidelijk worden of er problemen rijzen als de gasproductie snel moet worden opgevoerd tijdens een strenge winter. GroenLinks-Kamerlid Liesbeth van Tongeren wil dat Kamp de gaskraan meteen

helemaal dichtdraait. Dat geeft hem volgens haar de ruimte om goed onderzoek te doen naar een veilige gaswinning, en zo het vertrouwen van de Groningers terug te winnen. VVD-Kamerlid René Leegte vindt dat symboolpolitiek. Hij ziet meer in een plan om woningen in Groningen te verstevigen. Het is meteen het laatste wat hij over de gaswinningsproblematiek zegt, aangezien Leegte zijn woordvoerderschap op dit beleidsterrein neerlegt. Aanleiding is het verslag op Twitter van zijn telefoongesprek met Den Haag over het werkbezoek dat hij na afloop in de trein voerde.

Vos: gas erop

DIJKSTRA

WANDELGANGEN

GEEN RENTEPLAFOND VOOR BANKEN

Pvda-Kamerlid Henk Nijboer wilde weten wat minister Dijsselbloem vindt van het feit dat banken geen limiet hanteren voor renteverhogingen bij onder meer bedrijfskredieten. Dijsselbloem zegt in zijn antwoord dat limitering van de renteverhoging betekent dat banken mogelijk niet meer volledig rekening kunnen houden met de ontwikkeling op de

kapitaalmarkten en het risicoprofiel van klanten. De onzekerheid die dit oplevert voor de banken, zou zelfs tot een hogere rente of minder kredietverlening kunnen leiden. De minister zou het wel een goed idee vinden als banken bij een variabele rente ondernemers vooraf duidelijk informeren over de opbouw van de rente, en bij verhoging van de rente over het waarom daarvan. Als het nodig is om dit wettelijk te regelen, dan zal hij dat in overweging nemen.

DIJKSTRA

Dijsselbloem: rentmeester

Innovatiebox is van belang voor álle bedrijven

- Aanval op innovatiebox onterecht
- Juist bij kleine bedrijven is regeling populair

Investerings in innovatie en r&d door bedrijven zijn broodnodig. Willen we volgend jaar weer een plekje opschuiven op de *Global Competitiveness ranglijst* van het World Economic Forum, dan zullen we beter moeten scoren op de pijler innovatie. Want juist ondernemers die innoveren zijn de drijvende kracht achter economische groei.

Daarom is het ook zo belangrijk dat het hele scala van regelingen dat onderzoek fiscaal stimuleert overeind blijft. Het is het samenspel van de innovatiebox, de WBSO en de RDA dat innovatie effectief aanjaagt. D66-Kamerlid Kees Verhoeven is daar minder voorstander van. Hij riep vorige week dat de innovatiebox, die ervoor zorgt dat bedrijven de belasting op winst gemaakt met eigen innovatie terug kunnen brengen naar 5 procent, niet veel meer is dan 'extra belastingkorting voor grote bedrijven'.

Dat ligt een stuk genuanceerder. Ten eerste moeten alle middelen en regelingen in samenhang worden gezien, ook als het gaat om de vraag of het mkb wel voldoende aan bod komt. Ten tweede gaat van het voordeel voor specifiek de innovatiebox ruim de helft naar grote bedrijven. Logisch, want deze bedrijven doen ook meer dan de helft van de totale investeringen in r&d. Blijft over dat de andere helft van de pot naar mkb-bedrijven gaat. De fiscale regeling is dan ook populair bij bedrijven tot vijftig werknemers, die goed zijn voor 63 procent van de aanvragen.

Een effectieve regeling dus, waar ook het mkb van profiteert. Helemaal omdat investeren in innovaties een risico is waarbij het succes niet altijd vooraf vast staat. Juist kleinere bedrijven zijn blij met zo'n extra zetje. Een regeling willen afschaffen die nieuwe arbeidsplaatsen creëert, zorgt voor economische groei en Nederland een beter vestigingsklimaat biedt, is daarom niet minder dan het kind met het badwater weggooien. ■

www.vno-ncw.nl/belastingen

WANDELGANGEN

D66: SCHULTZ MOET FIETSFILES AANPAKKEN

Minister Schultz van Infrastructuur moet zich net zo hard maken voor fietspaden als voor snelwegen, vindt D66-Kamerlid Stientje van Veldhoven. Zij wil dat de minister de knelpunten op fietspaden aanpakt, onder meer door ze breder te maken. Volgens het Kamerlid wordt er steeds meer en over grotere afstand gefietst in Nederland. De gewone fiets moet het fietspad delen met scooters, snorfietsen en langsrazende elektrische fietsen. Bij stoplichten ontstaan fietsfiles. Schultz zou wat Van Veldhoven betreft in overleg moeten gaan met de gemeenten over verbreding van fietspaden, zeker in steden. Om te beginnen moet de minister bepalen hoe breed een veilig fietspad moet zijn. Nog voor het einde van het jaar komt de minister met richtlijnen daarvoor, zegde zij toe.

DIJKSTRA

Van Veldhoven maakt zich breed

VNO-NCW NOORD

Durf vraag te stellen

Stel, je werkt al jaren bij een gerespecteerde organisatie, maar denkt op een gegeven moment: doen we nog wel de goede dingen? Of stel, je wordt – zoals ik op 10 december 2014 – als voorzitter gekozen bij een uitstekend draaiende vereniging. Doorgaan met het huidige beleid, zou je zeggen. Maar als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg. Het roer hoeft niet altijd om, maar het is wel belangrijk om regelmatig de vraag te durven stellen: zitten we nog in het goede bos te kappen?

Deze week besluit de ECB of we QE (*quantitative easing*) tegen deflatie inzetten om zo te zorgen dat banken meer geld gaan uitlenen aan bedrijven zodat die bedrijven gemakkelijker innovaties kunnen financieren. Vele economen en ministers lijken enthousiast. Durf je dan de vraag te stellen?

Een ander voorbeeld. De veiligheid in het Noorden als gevolg van de aardgaswinning is in het geding. Er is besloten minder gas te winnen om de veiligheid te vergroten. Wie stelt de vraag of we in het juiste bos staan? Ik pretendeer niet het juiste antwoord steeds paraat te hebben, maar wat ik wel weet, is dat in genoemde voorbeelden bekende methodes worden ingezet. Is dit het managen van het probleem of is het zoeken naar de echte oplossing?

Nieuwe ideeën vragen om mensen die anders denken en anders dóen. Kunnen we daarbij afspreken dat we regelmatig de vraag blijven stellen? Leidt het opkopen van staatspapier tot meer financiering in het bedrijfsleven? Zorgt minder gaswinning voor een betere veiligheid van (en een groter veiligheidsgevoel bij) mensen? En kunnen we ook afspreken dat we uitgaan van de gedachte 'eerst begrijpen, dan begrepen worden'? Door de ander écht te willen begrijpen, ontstaat een positieve sfeer waar creatieve ideeën en vernieuwingen sneller tot wasdom komen.

Ik pleit daarom voor een basishouding om vragen te blijven stellen. Goede leiders blijven doorvragen. Schep een klimaat om *out of the box* te kijken naar de vraagstukken waar we voor staan. Vanuit vragen stellen kom je tot oplossingen en voorkom je dat je te snel (verkeerde) conclusies trekt.

Alfred Welink

Voorzitter VNO-NCW Noord

Forum op de tablet mis 'm niet

THE
LOVIE
AWARDS

- Forum nieuwjaarsenquête: Rutte terug in de gratie bij ondernemers
- Britse douane streng met boetes. Hoe houd je versteekelingen uit je vrachtwagen?
- Zakendoen in het land van Poetin. Nederlandse ondernemer zit Russische crisis uit

- In de aanloop naar Parijs. Wie gaan het klimaat redden?
- *Young, free and searching*. Bedrijven moeten werkloze jongeren een kans geven
- Ondernemers met een droom. Enkeltje Mars, plastic soep en voedsel in poedervorm

- Stunten met de OZB. Welke gemeente is de schrik van ondernemers?
- Rabo-econoom Hans Stegeman: 'We zijn teveel op groei gefixeerd'
- Vijf jaar project 'Eerst de klas'. Hebben onderwijzers al meer verstand van zaken?

NEEM NU EEN GRATIS ABONNEMENT OP OPINIEBLAD FORUM!
DOWNLOAD DE APP IN DE APP STORE OF GOOGLE PLAY STORE